

MOOTTORIPURJELENTÄJÄN LUPAKIRJA

Tämä ilmailumääräys on annettu ilmailulain 1242/2005 3 §:n ja 45 §:n nojalla.

Sisältö:

1. Yleistä
2. Lupakirjan myöntämisen edellytykset
3. Lupakirjan haltijan oikeudet ja rajoitukset
4. Lupakirjan voimassaoloaika
5. Lupakirjan myöntäminen
6. Lupakirjan uudelleenkirjoittaminen
7. Lupakirjan uusiminen
8. Eroavuus- ja perehdyttämiskoulutus
9. Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

1 YLEISTÄ

1.1 Soveltamisala

Tämä määräys koskee moottoripurjelentokoneilla harjoitettavaan lentotoimintaan vaadittavan lupakirjan vaatimuksia.

1.2 Määritelmiä

Tässä ilmailumääräyksessä tarkoitetaan:

Moottoripurjelentokoneella, moottoripurjelentokonetta, jonka lentoonlähdöt voidaan tehdä vain oman moottorin voimalla,

ultrakevyellä lentokoneella, ilmailulain 6§ 1 momentin tarkoittamaa aerodynaamisesti ohjattavaa ultrakevyttä lentokonetta,

ilmailuviranomaisella, Suomen toimivaltaista ilmailuviranomaista.

2 LUPAKIRJAN MYÖNTÄMISEN EDELLYTYKSET

2.1 Ikä

Hakijan on oltava vähintään 17-vuotias.

2.2 Tiedot

Hakijalta vaaditaan ilmailuviranomaisen hyväksymän lentokoulutusluvan haltijan antama tietopuolinen koulutus. Hakijalta vaaditaan todistus siitä, että hän on ko-keissa osoittanut moottoripurjelentäjältä vaadittavaa tiedon tasoa seuraavissa oppi-aineissa:

- a) Ilmailun säädökset
- b) moottoripurjelentokonerakenteet ja moottori
- c) moottoripurjelentokonemittarit
- d) aerodynamiikka
- e) ohjausoppi
- f) sääoppi
- g) lentosuunnistus
- h) moottoripurjelentokoneen käyttö ja hoito, lentokäsikirja

- i) ihmisen suorituskyky ja rajoitukset
- j) lentotoimintamenetelmät.

Edellä mainittujen oppiaineiden lisäksi hakijalla on oltava rajoitetun radiopuhelimen hoitajan kelpuus (PEL M2-92 ja PEL M2-93) tai sitä varten voimassa oleva koulutus (TRG M1-11).

2.2.1 Mikäli hakijalla on voimassaoleva purjelentäjän tai kuumailmapallolentäjän lupakirja, hakijalta vaaditaan todistus siitä että hän on kokeissa osoittanut moottoripurjelentäjältä vaadittavaa tiedon tasoa oppiaineissa b) -h) ja j).

2.2.2 Mikäli hakijalla on voimassa oleva luokka- tai tyyppikelpuus lentokoneita varten tai ultrakevytlentäjän lupakirja, hakijalta ei vaadita oppiaineiden a) – j) suorittamisesta koulutusta ja todistusta.

2.2.3 Mikäli hakijalla on voimassa oleva tyyppikelpuus helikoptereita varten tai autogyrolentäjän lupakirja, hakijalta vaaditaan todistus siitä että hän on kokeissa osoittanut moottoripurjelentäjältä vaadittavaa tiedon tasoa oppiaineissa b), c), e) ja h).

2.2.4 Mikäli hakijalla on hyväksytysti suoritettu teoriakoulutus jotakin kohdissa 2.2.1- 2.2.3 mainittua lupakirjaa varten, hänet voidaan vapauttaa teoriakoulutuksesta ja loppukokeista niiden oppiaineiden kohdalta kuin ko. lupakirjan haltijakin, mikäli aiemmin suoritettuun teoriakoulutukseen liittyvien loppukokeiden suorituspäivämäärät ovat enintään kaksi vuotta vanhoja.

2.2.5 Mikäli hakijalla on jokin vanhentunut kohdassa 2.2.1- 2.2.3 mainittu lupakirja, on hakijalle järjestettävä tarvittaessa täydentävää teoriaopetusta niistä koulutusohjelmaan kuuluvista oppiaineista, joista voimassa oleva lupakirja oikeuttaisi antamaan vapautuksen ja oppilaan on suoritettava hyväksytysti kaikkien oppiaineiden loppukokeet.

2.3 Lentokoulutus ja -kokemus

Hakijalta vaaditaan ilmailuviranomaisen hyväksymän lentokoulutusluvan haltijan moottoripurjelentokurssin mukainen moottoripurjelentokoulutus. Hakijalta vaaditaan todistus siitä, että hän on suorittanut moottoripurjelentäjältä vaadittavalla suoritusasolla koulutusohjelman ja hänellä on seuraavissa kohdissa vaadittu lentokokemus.

2.3.1 Hakijalta, jolla ei ole aiempaa lentokokemusta, vaaditaan:

- a) Vähintään 25 lentotuntia moottoripurjelentokoneella, joista vähintään 15 lentotuntia koululentoina ja vähintään 5 lentotuntia yksinlentoina,
- b) edellä mainittuihin lentoihin on kuluttava vähintään 5 lentotuntia matkalentoina sisältäen vähintään 150 km:n pituisen matkalennon yksin, jonka aikana on suoritettava lasku pysähtymiseen saakka vähintään yhdelle lentopaikalle, joka ei ole sama kuin lähtölentopaikka.

2.3.2 Hakijalta, jolla on voimassa oleva purjelentäjän lupakirja, vaaditaan:

- a) Vähintään 35 lentotuntia purjelentokoneella ennen lentokoulutuksen aloittamista, ja
- b) vähintään 2 lentotuntia koululentoja moottoripurjelentokoneella, joiden on sisällettävä tämän määräyksen kohdassa 8 tarkoitettu eroavuuskoulutus, ja
- c) vähintään 5 lentotuntia matkalentoja, joihin kuuluu vähintään 150 km:n pituinen matkalento yksin, jonka aikana on suoritettava lasku pysähtymiseen saakka vähintään yhdelle lentopaikalle, joka ei ole sama kuin lähtölentopaikka.

Jos purjelentäjän lupakirjan haltijalla on vähintään 17 lentotuntia mutta alle 35 lentotuntia purjelentokoneella ennen lentokoulutuksen aloittamista, edellytetään purje- ja moottoripurjelentokoneella lennetyksi kokonaislentotuntimääräksi lentokoulutuksen jälkeen 42 lentotuntia. Edellä mainittujen kohtien b), c) ja d) vaatimukset on täyttyttävä.

2.3.3 Hakijalta, jolla on voimassaoleva tyyppikelpuus helikoptereita varten tai autogyrolentäjän lupakirja, vaaditaan vähintään 10 lentotuntia koululentoja moottoripurjelentokoneella.

2.3.4 Hakijalta, jolla on voimassa oleva ultrakevytlentäjän lupakirja tai voimassa oleva luokka- tai tyyppikelpuutus lentokoneita varten, vaaditaan; vähintään 2 lentotuntia koululentoja moottoripurjelentokoneella.

2.3.5 Hakijalta, jolla on vanhentunut kohdissa 2.3.3 - 2.3.4 mainittu lupakirja, vaaditaan edellä mainittujen kohtien mukaisen koulutuksen lisäksi, lennonopettajan arviotikoululennon pohjalta koulutuspäällikön tai päälennonopettajan määrittelemä lisäkoulutus.

2.4 Taito

Hakijalta vaaditaan todistus siitä, että hakija on lentokokeessa:

- a) suorittanut moottoripurjelentäjältä vaadittavalla suoritustasolla sekä normaalit että hätätilanteiden vaatimat ohjausliikkeet moottoripurjelentokoneella ja
- b) osoittanut valmiutensa noudattaa ilmaliikennepalvelun toimintaohjeita ja menetelmiä.

Hakijan on suoritettava koko lupakirjakurssi ja kaikki tietuoliset kokeet hyväksytysti ja täytettävä kohdan 2.3 kokemusvaatimukset ennen lupakirjan myöntämiseksi lennettävää lentokoetta.

~~2.5 Lääketieteelliset vaatimukset~~

~~Hakijalla on oltava voimassa oleva luokan 1,2 tai 4 lääketieteellinen kelpoisuustodistus.~~

3 LUPAKIRJAN HALTIJAN OIKEUDET JA RAJOITUKSET

3.1 Oikeudet

3.1.1 Moottoripurjelentäjän lupakirjan haltija on oikeutettu toimimaan ilman korvausta moottoripurjelentokoneen päällikkönä seuraavasti:

- a) lentämään yksinlentoja, ja
- b) kuljettamaan matkustajia edellyttäen, että
 - hänellä on vähintään 35 lentotuntia moottoripurjelentokoneella, joista vähintään 15 tuntia yksinlentoina, ja
 - hän on suorittanut hyväksytysti tarkastuslennon matkustajankuljetusoikeutta varten ja tarkastuslentäjä on tehnyt nimikirjoituksellaan vahvistetun merkinnän matkustajankuljetusoikeudesta lupakirjan haltijan lentopäiväkirjaan ja antanut ilmailumääräyksen TRG M1-6 mukaisen tarkastuslento-lausunnon.

3.1.2 Jos moottoripurjelentäjän lupakirjan haltijalla on voimassa oleva purjelentäjän, UL-lentäjän tai autogyrolentäjän lupakirja matkustajankuljetusoikeudella tai voimassa oleva luokka- tai tyyppikelpuutus lentokoneita varten tai helikopterin tyyppikelpuutus, hän on oikeutettu kuljettamaan matkustajia myös moottoripurjelentokoneella.

3.2 Rajoitukset

3.2.1 Moottoripurjelentäjän lupakirjan haltija saa toimia päällikkönä moottoripurjelentokoneessa vain, jos hän on viimeisen 12 kuukauden aikana suorittanut moottoripurje-, ultrakevyellä lentokoneella tai lentokoneella.

- a) Vähintään kaksi lentoa, tai
- b) lentänyt koululennon lennonopettajan kanssa.

3.2.2 Moottoripurjelentäjän lupakirjan haltija, jolla on matkustajan kuljetusoikeus, saa kuljettaa matkustajaa vain, jos hän on viimeksi kuluneiden 90 vuorokauden aikana lentänyt moottoripurje-, ultrakevyellä lentokoneella tai lentokoneella ohjaavana ohjaajana:

- a) Vähintään 3 lentoonlähtöä ja laskua, tai
- b) koululennon lennonopettajan kanssa.

4 LUPAKIRJAN VOIMASSAOLOAIKA

Lupakirja myönnetään enintään viideksi vuodeksi. Lupakirjan voimassaolon edellytyksenä on, että lupakirjan haltijalla on voimassa oleva luokan 1, 2 tai 4 lääketieteellinen kelpoisuustodistus.

5 LUPAKIRJAN MYÖNTÄMINEN

Lupakirjan myöntämistä varten hakijan on esitettävä ilmailuviranomaiselle ilmailumääräyksessä PEL M1-4 mainitut asiakirjat.

6 LUPAKIRJAN UDELLEENKIRJOITTAMINEN

Ilmailumääräyksessä PEL M1-4 julkaistujen, lupakirjan uudelleenkirjoittamista koskevien vaatimusten lisäksi lupakirjan uudelleenkirjoittamisen edellytyksenä on, että:

- a) hakija on toiminut moottoripurje-, purje-, ultrakevyen lentokoneen, autogyron, tai lentokoneen ohjaajana vähintään kahdella eri lennolla lupakirjan päättymistä edeltävien 12 kuukauden aikana, tai
- b) hakija esittää todistuksen voimassa olevasta luokka- tai tyyppikelpuutuksesta lentokoneita varten tai helikopterin tyyppikelpuutuksesta, tai
- c) hakija esittää todistuksen lupakirjan voimassaolon päättymistä edeltävien 12 kuukauden aikana jollakin kohdassa 6 a) tai b) mainitulla ilma-aluksella lennetyistä, kyseistä lupakirjaa koskevan ilmailumääräyksen rajoituksia koskevan kohdan tarkoittamasta koululennosta, tai
- d) hakija esittää lausunnon enintään kolme kuukautta vanhasta hyväksytysti suoritetusta lentokokeesta tai tarkastuslennosta jollakin kohdassa 6 a) mainituista ilma-aluksista, tai
- e) hakija esittää lausunnon enintään kolme kuukautta vanhasta hyväksytysti suoritetusta lentokokeesta tai tarkastuslennosta kohdassa 6 b) tarkoitetun luokka- tai tyyppikelpuutuksen myöntämistä tai voimassaolon jatkamista varten.

7 LUPAKIRJAN UUSIMINEN

Vanhentuneen lupakirjan uusimisesta määrätään erikseen (ilmailumääräykset PEL M1-4 ja PEL M1-5).

8 EROAVUUS- JA PEREHDYTTÄMISKOULUTUS

8.1 Eroavuuskoulutuksen moottoripurjelentokoneelle, jossa on lennolla säädettävä potkuri, sisään vedettävät laskutelineet, nokkapyörälaskuteline, sukset tai joka on varustettu muilla poikkeavilla laitteilla tai ominaisuuksilla, tulee sisältää riittävästi harjoituksia, joihin kuuluu järjestelmien kaikki toimintamenetelmät normaaleissa ja hätätilanteissa.

8.2 Eroavuuskoulutuksen voi antaa moottoripurjelennon opettaja tai tyyppiin hyvin perehtynyt henkilö. Eroavuuskoulutuksen antaneen henkilön on tehtävä nimikirjoituksellaan varmennettu merkintä koulutuksesta ohjaajan lentopäiväkirjaan.

8.3 Jokaiselle uudelle moottoripurjelentokonetypille on ohjaajan saatava perehdyttämiskoulutus. Koulutuksessa on perehdyttävä lentokäsikirjaan.

Edellä olevat vaatimukset eroavuuskoulutuksesta eivät koske vastaavan koulutuksen saanutta moottorilentäjän lupakirjan ja UL-lentäjän lupakirjan haltijaa.

9 LISÄOIKEUDET

9.1 Hinauslentäjäoikeus

Hinauslentäjäoikeuden saamiseksi liitimien, purjelentokoneiden ja mainosten hinaamiselle moottoripurjelentäjän on saatava hyväksytyin ohjelman mukainen koulutus ja täytettävä seuraavat vaatimukset:

9.1.1 Hänellä tulee olla tiedot:

- a) hinauslentotoiminnasta annetuista määräyksistä
- b) hinauslentotoimintaan liittyvien välineiden toimintakuntauisuuden tarkastamisesta
- c) hinauslentojen suorituksessa noudatettavista menetelmistä
- d) hinauslentokoneen saavutusarvoista hinattaessa yksi- tai useampipaikkaisia purjelentokoneita
- e) eri purjelentokonetypyeille sopivista hinauslentonopeuksista
- f) hinauslentokoneen sakkausnopeuksista eri lentoasuissa
- g) hinausköyden pudotuksesta ennen laskua ja laskusta hinausköyttä pudottamatta
- h) merkinannoista hinauslentotoiminnassa
- i) siirtohinauksen suorittamisesta
- j) vaaratilanteiden aiheuttamista toimenpiteistä.

9.1.2 Lentokokemus:

- a) Kokonaislentokokemuksen on oltava vähintään 150 lentotuntia, josta vähintään 100 lentotuntia lentokoneella, moottoripurjelentokoneella tai ultrakevyellä lentokoneella, joista vähintään 70 lentotuntia moottoripurjelentokoneella ennen hinauslentokoulutuksen aloittamista, ja
- b) 20 hinausta hinauslentäjän kelpuutuksen tai hinauslentäjäoikeuden omaavan lennonopettajan valvonnassa, ja
- c) vähintään 10 koululentoa lentokonehinauksessa purjelentokoneella, ja
- d) on suorittanut hyväksytysti lentokokeen hinauslentäjäoikeutta varten.

Itsenäinen hinauslentotoiminta edellyttää että, lentokoulutusluvan haltijan koulutuspäällikkö tai päälennonopettaja on varmentanut nimikirjoituksellaan hyväksytysti suoritettun koulutuksen lupakirjan haltijan lentopäiväkirjaan ja tarkastuslentäjä on antanut ilmailumääräyksen TRG M1-6 mukaisen tarkastuslentolausunnon.

9.1.3 Mikäli ohjaajalla on hinauslentokelpuus moottorilentokoneilla tai hinauslento-oikeus UL-lentokoneella, hän on oikeutettu hinaamaan myös moottoripurjelentokoneella.

10 VOIMAANTULO JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

10.1 Tämä ilmailumääräys tulee voimaan 1.6.2009 ja kumoaa 21.5.2008 annetun ilmailumääräyksen PEL M2-46.

10.2 Ennen 15.1.2008 aloitettu koulutus voidaan suorittaa loppuun 31.12.2009 mennessä.
